

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint	BSc, MSc	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2022/2023/1
----------------------	----------	----------------	---------	--------------------	-------------

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	A Föld és élet fejlődése
Tanszék	Földtudományi és Turizmus Tanszék
Képzési program	–
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 20 óra Szeminárium/gyakorlat: 10 óra Laboratóriumi munka: – Önálló munka: –
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Linc Annamária, Földtudományi és Turizmus Tanszék, linc.annamaria@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	nincs
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	Tárgy: a Föld 4,5 milliárd éves története és a rajta kialakult élet fejlődése. A tantárgy célja: A Föld 4,6 milliárd éves kialakulása óta folyamatosan változik. E változások különösen szembeűnőek, ha a földkéreg elmozdulásait, az élő szervezetek kialakulását és fejlődését figyeljük meg. E tantárgy egyik fontos része azoknak az eseményeknek a vizsgálata, amelyek következtében kialakult a szárazföldi kéreg és létrejöttek az egyes kontinensek. Nyomon követjük a kontinensvándorlás következményeként képződött óceánok és hegységrendszerek fejlődését a különböző földtörténeti korokban. A tárgy másik fő része az élet kialakulásának kémiai és biológiai szakaszainak, valamint a növény és állatvilág fejlődésének vizsgálata. Ehhez tartozik a földtörténet nagy kihalási szakaszainak tárgyalása is. A szárazföldek területének és partvonalainak változása magában hordozza az élőhelyek változását is. Ennek következtében az egymásra rakódott üledékes környezetekben fennmaradt fossziliák további alapot adnak a Föld öskörnyezeti változásainak vizsgálatához. A tantárgy főbb tematikai egységei: 1. Bevezetés, tantárgyi tudnivalók. Az Univerzum keletkezésére vonatkozó elmélet. A Naprendszer keletkezése. Földmodellek. 2. A geoszférák kialakulása. 3. A földtörténeti kutatás céljai. A rétegtani osztályozás és nevezéktan. A formáció. A réteg, rétegzéstípusok. 4. Fosszilizáció. A radiometrikus kormeghatározás. A földtörténeti kortáblázat.

	5. Az ősföldrajzi rekonstrukció. A fácies. Az aktualizmus elve. 6. Üledékképződési környezetek. 7. A lemeztektonikai elmélet és ősföldrajzi bizonyítékai. 8. A prekambrium ősföldrajzi viszonyai és élővilága. A paleozoikum ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a paleozoikumban. 9. A mezozoikum ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a mezozoikumban. 10. Harmadidőszak ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a harmadidőszakban. 11. A negyedidőszak ősföldrajzi viszonyai. Klímaváltozások. 12. A Földtörténet nagy kihalási szakaszai.
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei	A tárgy egy féléves és négy kreditet ér. A félév beszámolóval zárul. A tárgy teljesítése során 100 pont szerezhető. A hallgatói ismeretek ellenőrzésének legfontosabb módszerei: - tematikus zárthelyi dolgozatok az előadások témaköreiből; - gyakorlati feladatok elvégzése és megvédése; - szemináriumi feladatok megvédése. Az ellenőrzések megoszlása: 1 zárthelyi dolgozat az előadások témaköreiből (összesen 20 pont), szemináriumi előadás (20 pont), gyakorlati munkák (összesen 20 pont), beszámoló dolgozat (40 pont).
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	A tárgy oktatásához teljes mértékben biztosított a módszertani (tantárgyi program, előadások anyaga, vizsgatételek stb.) technikai és szoftveres (számítógépek és számítógépes programok, interaktív tábla, projektorok stb.) háttér.
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok	A tantárgy alapvető irodalma: 1. Báldi Tamás (1978): A történeti földtan alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 2. Báldi Tamás (1991): Elemző (általános) földtan I-II. ELTE TTK, Budapest (kézirat). 3. Gábris Gyula – Marik Miklós – Szabó József (1991): Csillagászati földrajz. Tankönyvkiadó, Budapest. 4. Géczy Barnabás (1993): Ősállattan (invertebrata paleontologia). Egyetemi tankönyv. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. 5. Gönczy Sándor – Szalai Katalin (2004): Geomorfológiai fogalomgyűjtemény. Oktatási segédanyag a földrajz szakos hallgatók számára. KMPSzTT, Beregszász. p80. 6. Gönczy Sándor (2004): Földtani alapfogalmak. Oktatási segédanyag a KMTF földrajz szakos hallgatói számára. KMPSzTT. ISBN 966-7966-24-0. p48. 7. Molnár Béla (1984): A Föld és az élet fejlődése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 8. Szónoki Miklós (1995): A Föld és az élet fejlődése. Gyakorlatok. Egyetemi jegyzet földrajz szakos és geográfusok részére. JATEPress, Szeged.

	9. Лукієнко О.І (2008): Структурна геологія. Підручник. КНТ, Київ. 10. М. В. Багров – В. О. Боков – І. Г. Черваньов (2000): Землезнавство. Либідь. Київ. 11. Паранько І. С. – Сіворонов А. О. – Євтехов В. Д. (2004): Загальна Геологія. Мінерал. Кривий Ріг
--	---